

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 05.04.2024 r.

PS-II.431.7.2024.8.12

Pani

Elżbieta Sosnowska

**Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Olszówce**

Olszówka 15

62-641 Olszówka

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.), zwanej dalej *ustawą*, *ustawą o pomocy społecznej* lub określanej skrótem *ups*, zespół inspektorów z Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przeprowadził kontrolę doraźną w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Olszówce, z siedzibą pod adresem: Olszówka 15, 62-641 Olszówka, zwanym dalej *Ośrodkiem* lub *GOPS*.

Kontrolę przeprowadzono w celu sprawdzenia prawidłowości udzielania wybranych świadczeń z pomocy społecznej wskazanych w art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej konkretnej rodzinie objętej pomocą ośrodka, w związku ze zgłoszeniem, które wpłynęło w przedmiotowej sprawie do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 25 stycznia 2024 r. Zakres kontroli obejmował realizację zadań określonych ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, w okresie od 1.01.2023 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaleń kontroli dokonano na podstawie oględzin dokumentacji prowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Olszówce oraz wyjaśnień i oświadczeń uzyskanych od Kierownika Ośrodka – p. Elżbiety Sosnowskiej oraz pracownika socjalnego pracującego z rodziną, której dotyczyła kontrola. Szczegółowe ustalenia z kontroli, zawarto w protokole kontroli, podpisanym przez Kierownika GOPS w dniu 15 marca 2024 r.

W toku kontroli ustalono, że podstawę formalno – prawną działalności Ośrodka w okresie objętym kontrolą stanowiły:

- Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszówce, nadany Uchwałą nr XVII/94/2016 Rady Gminy Olszówka z dnia 23 marca 2016 r.
- Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszówce wprowadzony Zarządzeniem Nr 4.2020 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszówce z dnia 1 czerwca 2020 r.

W odniesieniu do zasobów kadrowych i kwalifikacji kadry stwierdzono, że osoba pełniąca funkcję Kierownika GOPS spełnia wymogi kwalifikacyjne określone w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej dla osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej. Pracownik socjalny pracujący z rodziną, której sytuacja została poddana analizie w toku kontroli także posiada wykształcenie oraz staż pracy wymagany w art. 121b ups dla osób zatrudnionych na stanowisku specjalista pracy socjalnej.

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli.

Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902)

Z uwagi na ustalenia opisane poniżej, jednostkę kontrolowaną oceniono negatywnie.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Kwestionariusz rodzinnego wywiadu środowiskowego cz. I z 16.05.2023 r. zawierał puste, niewypełnione pola, przy czym brakowało w nim istotnych ustaleń, co spowodowało, że nie został zrealizowany ustawowy cel przeprowadzenia wywiadu tj. ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej rodziny zgodnie z art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Powyższe jest niezgodne z przywołanym wyżej przepisem ustawy o pomocy społecznej oraz Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (tj. Dz.U. z 2021 r. poz.893).
2. Brak prowadzonej na rzecz rodziny pracy socjalnej, mającej na celu przeciwdziałania trudnej sytuacji życiowej, w jakiej znalazła się rodzina, której dokumentacja została poddana analizie w toku kontroli:

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli.

Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902)

Opisana wyżej sytuacja jest niezgodna z art. 6 ust. 1 pkt. 12 ustawy o pomocy społecznej, art. 17 ust. 1 pkt 10, art. 45 oraz art. 119 ustawy o pomocy społecznej.

3. W podstawie prawnej decyzji nr GOPS.4612.10.2023.Z.C. z 05.04.2023 r. przywołano nieprawidłowy publikator ustawy o pomocy społecznej.

Ponadto stwierdzono następujące uchybienia:

1. W decyzji nr GOPS.4612.10.2023.Z.C. z 05.04.2023 r. przywołano w całości Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie *zweryfikowanych kryteriów dochodowych* oraz kwoty świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, bez wskazania konkretnych paragrafów, ustępów i punktów odnoszących się do sprawy.
2. Kierownik GOPS nie posiada imiennego upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy, w Ośrodku funkcjonuje ogólne upoważnienie dla kierownika jednostki do

dokonywania powyższych czynności, wydane przed powołaniem p. Elżbiety Sosnowskiej na stanowisko.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zalecam:

1. Dochowanie należytej staranności przy sporządzaniu rodzinnych wywiadów środowiskowych, w tym: rzetelne i dokładne wypełnianie druków rodzinnych wywiadów środowiskowych, uzupełnianie ich o wszystkie niezbędne informacje, służące ustaleniu sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej, co będzie zgodne z art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz Rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

2. W przypadku osób i rodzin ze stwierdzonymi trudnościami w funkcjonowaniu, w tym w przypadku rodziny, której sytuacja została poddana analizie w toku kontroli – realizację ustawowego zadania gminy o charakterze obowiązkowym określonego w art. 17 ust. 1 pkt 10 tj. pracy socjalnej.

3. Stosowanie się do zapisów art. 45 ustawy o pomocy społecznej, tj. świadczenie pracy socjalnej na rzecz osób i rodzin bez względu na posiadany przez nie dochód, w celu poprawy ich funkcjonowania w środowisku, rozwijania i wzmacniania aktywności i samodzielności życiowej, przy wykorzystaniu właściwych metod i technik pracy, w tym kontraktów socjalnych lub projektów socjalnych.

4. Realizację przez pracowników socjalnych pracujących z rodziną, której sytuacja poddawana była analizie w toku kontroli oraz wszystkich innych pracowników GOPS ustawowych zadań określonych w art. 119 ustawy o pomocy społecznej, poprzez:

- przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych, służących faktycznemu ustaleniu sytuacji osób i rodzin oraz mających na celu zrozumienie potrzeb rodzin i wyzwań, a także weryfikowanie podejmowania przez klientów działań, do których zobowiązali się w czasie przeprowadzanych wywiadów oraz bieżący monitoring sytuacji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym oraz rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,
- udzielanie informacji, wskazówek, porad i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, rodzinom, grupom i społecznościom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną ich trudnej sytuacji lub zaspokajać niezbędne potrzeby życiowe, w tym podejmowanie działań w kierunku aktywizacji zawodowej klientów, u których nie zachodzą przesłanki powodujące niemożność podjęcia zatrudnienia, mobilizowanie do podjęcia działań w kierunku zdiagnozowania występujących w rodzinie problemów zdrowotnych,
- pomoc w uzyskaniu dla osób lub rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej specjalistycznego poradnictwa, terapii lub innych form pomocy w zakresie możliwości rozwiązywania problemów przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe

i organizacje pozarządowe, w tym w przypadku zdiagnozowania w rodzinie problemów opiekuńczo – wychowawczych podejmowanie działań w kierunku przydzielenia rodzinie asystenta

- współpraca i współdziałanie z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczania problemów oraz skutków negatywnych zjawisk społecznych, w tym współdziałanie z przydzielonym rodzinie asystentem rodziny, a także reagowanie w sposób właściwy na sygnały, w tym ze szkół i innych instytucji dotyczące występujących w rodzinach problemów, nie tylko poprzez przekazywanie ich do innych organów i instytucji, ale także poprzez samodzielne weryfikowanie opisanych w pismach sytuacji,

5. Powoływanie aktualnych na dzień wydania decyzji aktów prawnych wraz z aktualnymi publikatorami, co będzie zgodne z art. 107 § 1 pkt. 4 kpa.

Ponadto rekomenduje:

1. Przy konstruowaniu podstaw prawnych decyzji administracyjnych, uwzględnianie tylko tych paragrafów, ustępów oraz punktów przywoływanych artykułów, które mają zastosowanie w danym stanie faktycznym.

2. Spowodowanie wydania imiennego upoważnienia dla Kierownika GOPS do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy, o którym mowa w art. 110 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Informacje końcowe

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej przysługuje Pani prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Wojewody Wielkopolskiego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych. Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 12.000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń.

z up. Wojewody Wielkopolskiego

Hanna Zawadka

Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

*/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
klasyfikowanego certyfikatu*

Do wiadomości:

Włodzimierz Fraszczyk – wójt gminy Olszówka

Olszówka 15

62-641 Olszówka